

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, de betrokken rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Zijn er kosten bij het gebruik van soundsamples in je opnamen?

Ik heb een samplepack in-app gekocht voor € 1,99. De samples worden gebruikt in een iPad-app om muziek te produceren. Mag ik de muziek die ik daarmee maak uitbrengen op Spotify etc.?

Eerst even een kleine uitleg: als je gebruik wilt maken van soundsamples in je opnamen dan is het belangrijk te kijken of er rechten op die samples rusten of niet. Er zijn bij soundsamples twee soorten rechten aan de orde. De één is het auteursrecht, de rechten van de componist(en) en de tekstschrijver(s). De tweede is het naburig recht. In het geval van samples gaat het hier om de rechten van de eigenaar van de opname.

Er doen allerlei verhalen de ronde dat je samples mag gebruiken als het om korte fragmenten gaat of als het fragment niet langer is dan acht maten. Dat klopt niet, zelfs op het kleinste fragmentje rusten rechten. Dit geldt voor de meeste landen in Europa en in feite ook voor Amerika. In dat laatste land is de rechtenpraktijk weliswaar iets anders geregeld, maar in grote lijnen komt het op hetzelfde neer. Als je één of meerdere samples wilt gebruiken, dan dien je dus toestemming te krijgen van alle rechthebbenden. Voor het auteursrecht betekent dat in de praktijk dat je te maken krijgt met een of meerdere uitgevers (publishers).

Voor de opname dien je meestal toestemming te vragen aan een platenmaatschappij.

Het is dus niet zo dat je de benodigde toestemming moet halen bij Buma/Stemra en Sena. Dit is een bakerpraatje. Het krijgen van

toestemming om een sample te mogen gebruiken wordt *clearen* genoemd. Dit is een heidens karwei omdat je vaak te maken hebt met buitenlandse rechthebbenden en ga daar maar eens achteraan...

Om dit te omzeilen wordt een sample nogal eens bewerkt zodat die onherkenbaar is. Bij grooves wil dat wel lukken, maar onthoud dat je onrechtmatig bezig bent. Dit is best riskant, want stel dat de rechthebbende erachter komt als jij het plaatje al hebt uitgebracht of de master hebt uitgelicenseerd of verkocht aan een label. Dan ben je de pineut. Je krijgt dan niet alleen een claim aan je broek van de rechthebbenden, maar ook van het label. Het kan dan gebeuren dat de opname uit de handel genomen moet worden en dat de rechthebbenden én het label schadevergoeding gaan eisen. Daarbij is ook de investering die je zelf hebt gedaan weggegooid.

Daarom is het verstandig gewoon samples te gebruiken die rechtenvrij zijn of die uit een samplepack zoals jij gekocht hebt om specifiek op een iPad te gebruiken. Dat ze maar een paar euro kosten zegt niets of je een licentie hebt voor de hierboven beschreven rechten. Het is dus zaak om in de gebruiksvoorwaarden van je samplepack te kijken of de samples ook voor commercieel gebruik ingezet mogen worden of dat ze louter voor recreatieve doeleinden bedoeld zijn. Een alternatief zijn de zogenaamde *Apple Loops* die beschikbaar zijn op de iPad voor apps als *Garageband* bijvoorbeeld. Deze samples mag je gewoon rechtenvrij gebruiken voor muziekproducties die je op Spotify en de andere streamingplatforms wilt aanbieden.